

На основу члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања (“Службени гласник РС”, бр. 88/17 и 27/18–др. Закони, 10/2019, 6/20, 129/21 и 92/23 - у даљем тексту: Закон), Школски одбор на седници одржаној дана 25.04.2024. године, гласовима шест чланова, донео је

**ПРАВИЛНИК
О ПРАВМА, ОБАВЕЗАМА И ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА
У XIII БЕОГРАДСКОЈ ГИМНАЗИЈИ**

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником ближе се уређују права, обавезе и одговорност ученика (дисциплинска и материјална), васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере и правна заштита ученика у XIII београдској гимназији (у даљем тексту: Школа).

Члан 2.

Уписом у Школу ученик преузима обавезе прописане Законом о основама система образовања и васпитања (у даљем тексту: Закон), посебним законом, Статутом Школе и овим Правилником.

II ПРАВА УЧЕНИКА

Члан 3.

Права ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговорима, Законом, Статутом и овим Правилником.

Школа, односно запослени у установи дужни су да обезбеде остваривање права ученика, а нарочито право на:

- 1) квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева;
- 2) уважавање личности;
- 3) подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;

- 4) заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за образовање и васпитање;
- 6) информације о правима и обавезама;
- 7) учествовање у раду органа школе, у складу са овим и посебним законом;
- 8) слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање ученичког парламента;
- 9) јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит;
- 10) покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико права из става 2. тач. 1)-9) овог члана нису остварена;
- 11) заштиту и правично поступање установе према детету и ученику;
- 12) стипендију, кредит, смештај и исхрану у дому ученика, у складу са посебним законом;
- 13) друга права у области образовања и васпитања, у складу са Законом.

Члан 4.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник детета и ученика може да поднесе писмену пријаву директору установе у случају повреде права или непримереног понашања запослених према детету и ученику у року од осам дана од дана сазнања о повреди права.

Запослени у Школи дужан је да одмах по сазнању, а најкасније наредног радног дана, поднесе писмену пријаву директору да је учињена повреда права детета и ученика.

Директор је дужан да пријаву размотри и да, уз консултацију са учеником и родитељем, односно другим законским заступником детета и ученика, као и запосленим одлучи и предузме одговарајуће мере, у року од осам дана од дана пријема пријаве.

III ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА

Члан 5.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању права. Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у Школи, одлуке директора и органа Школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених Школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи;
- 6) чува имовину Школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- 7) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

Родитељ се обавезује да одмах, а најкасније у року од два дана, обавести одељењског старешину о разлозима изостанка ученика са наставе.

Ученик је дужан да у року од осам дана од престанка спречености да присуствује настави правда изостанак одговарајућом лекарском или другом документацијом.

Школа је обавезна да писмено обавештава родитеља односно старатеља о учињеним неоправданим изостанцима ученика.

Родитељ, односно други законски заступник ученика из става 2. овог члана дужан је да у року од осам дана од дана изостанка ученика достави лекарско оправдање или други релевантни документ о оправданости изостанка.

Правдање изостанака

Члан 6.

Родитељ је дужан да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави о томе обавести одељењског старешину.

Родитељ ученика, односно други законски заступник дужан је да правда изостанке ученика, најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом.

Изостанци се правдају лекарским оправдањем које одељењском старешини по правилу доноси родитељ, односно други законског заступника ученика. Изузетно, родитељ може да одељењском старешини уз претходно обавештавање пошаље скенирано лекарско оправдање, а да га у писаној форми достави по детету.

Изузетно, изостанке са наставе до пет дана у току школске године, али не дуже од два узастопна дана, родитељ, односно други законски заступник може лично да оправда одељењском старешини (без лекарског оправдања) у писаној форми.

Када се ради о изостанку из школе дужем од два узастопна дана, ученик, његов родитељ односно законски заступник ученика, дужан је одељењском старешини достави лекарско оправдање у року од 8 дана по повратку ученика у Школу.

Протеком рока из става 2. овог члана изостанци се сматрају неоправданим изостанцима и одељењски старешина је дужан да их тако евидентира у дневник рада и о томе обавести родитеља односно другог законског заступника ученика.

Одсуствовање ученика са појединог часа одобрава предметни наставник, уз обавештавање одељењског старешине.

Члан 7.

Уколико због обавеза које има као члан спортског клуба, културно- уметничког друштва и сл., ученик треба да одсуствује са наставе, родитељ је дужан да благовремено о томе обавести одељењског старешину, а уколико је у питању одсуство дуже од 5 дана, директора Школе тако што ће упутити молбу за одобрење изостанка, са наведеним датумима и разлозима (турнир, турнеја, и сл.). Уз молбу је потребно да се приложи потврда или молба клуба или удружења. Школа ће одобрити одсуство ученика уколико нема смањену оцену из владањана и недовољне оцене из предмета.

Уколико ученик не поступи на наведени начин, изостанак ће се водити као неоправдан.

Одсуство из разлога наведених у ставу 1. овог члана могуће је два пута у току школске године.

IV ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Појачан васпитни рад

Члан 8.

Према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, као и у случају сумње да је починио тежу повреду обавезе ученика и повреду забране, школа уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачава васпитни рад.

Васпитни рад из остварује се активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога и посебних тимова. Када је неопходно, школа сарађује и са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите, ради одређивања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Одељењски старешина, заједно са стручним сарадницима, односно са тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања или тимом за инклузивно образовање, сачињава план појачаног васпитног рада који траје најкраће до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Одељењски старешина води посебну педагошку евиденцију о појачаном васпитном раду у коју се уносе подаци о: догађају, учесницима, временској динамици, предузетим активностима и мерама и оствареним резултатима тог рада.

Резултате појачаног васпитног рада, на основу заједничког извештаја одељенског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно наставничко веће узима у обзир приликом изрицања васпитно - дисциплинске мере.

Са учеником који ван простора школе, односно другог простора у коме школа остварује образовно-васпитни рад, учини повреду забране, школа у складу са извештајем спољашње мреже заштите појачава васпитни рад, уз предузимање других активности у

складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Члан 9.

Ученик може да одговара за:

- 1) лакшу повреду обавезе утврђену овим правилником и општим актом школе.
- 2) тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана Законом и
- 3) повреду забране из чл. 110-112. Закона.

Лакше повреде обавеза ученика

Члан 10.

Лакше повреде обавеза ученика су:

1. неоправдано изостајање са наставе и других облика образовног рада, у току школске године до 25 неоправданих изостанака;
2. учестало закашњавање на часове наставе и других облика образовно-васпитног рада;
3. самовољно напуштање наставе и других облика образовно-васпитног рада пре завршетка рада;
4. непридржавање одлука директора, наставника и органа школе;
5. непридржавање правила понашања у школи, т.ј. понашање супротно одредбама Правила о понашању ученика, запослених и родитеља ученика и других општих аката школе
6. непристојно понашање према друговима и другарицама, наставницима и другим радницима Школе;
7. недолично понашање у Школи или школском дворишту;
8. не води рачуна о свом понашању и када није у школи;
9. немаран однос према раду, наставним средствима и имовини Школе;
10. не чува од оштећења и уништења ћачку књижицу, сведочанство и друге јавне исправе које школа издаје;

11. не да на увид ђачку књижицу родитељу, односно старатељу, у коју се уносе обавештења, успех, васпитно-дисциплинске мере и друго;
12. недисциплиновано понашање на часовима, односно ометање извођења наставе или других облика образовно-васпитног рада;
13. долази у школу и друга места у којима школа организује и спроводи образовно-васпитни процес, неприкладно одевен за наменске активности;
14. не брине о личној хигијени и уредности, хигијени школских и других просторија у којима се врши образовно- васпитна делатност;
15. непримерено одевање у Школи и предузећима где се обавља пракса;
16. злоупотреба лекарског оправдања;
17. улази у зборницу и друге службене просторије без позива и одобрења;
18. неоправдано се задржава у ходницима школе за време часа;
19. у својству редара не припреми средства и услове за наставу, или не обавести наставника о одсуству ученика;
20. у својству редара не чува предмете, књиге и прибор ученика, или се не стара о хигијени учионице;
21. у својству редара не пријави оштећење школске или личне имовине и не пријави пре почетка наставе уочене недостатке наставнику, спремачици или домару школе;
22. коришћење мобилног телефона и коришћење електронских уређаја и других средстава којима се ремети дисциплина на часу или на другим облицима образовно-васпитног рада, осим када наставник то дозволи у функцији образовног рада;
23. правдање изостанака по истеку рока од осам дана за њихово правдање;
24. достављање непотпуне и нетачне контакт информације или одбијање да се исти доставе, односно недостављање истих;

25. понашање на начин описан Правилником о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање као Први или други ниво вршњачког насиља.

Васпитне мере

Члан 11.

За лакшу повреду обавеза ученика може да се изрекне васпитна мера:

1. опомена одељењског старешине,
2. укор одељењског старешине
3. укор одељењског већа.

Васпитна мера изриче се ученику без вођења васпитно-дисциплинског поступка.

Мера из става 1. овог члана може да се изрекне ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из члана 8. овог Правилника, односно након појачаног васпитног рада.

Ако Школа није претходно предузела неопходне активности из члана 8. овог Правилника, предузеће их пре изрицања мере.

Члан 12.

Опомена се изриче ученику за неоправдано изостајање са наставе до 8 часова у току школске године и друге лакше повреде обавезе ученика.

Опомену изриче одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу.

Када ученик неоправдано изостане са наставе или других облика васпитно-образовног рада 5 или више часова, одељенски старешина писмено обавештава родитеља о броју неоправданих изостанака ученика.

Члан 13.

Укор одељењског старешине изриче се ученику за неоправдано изостајање са наставе 8 часова у току школске године и друге лакше повреде обавезе ученика.

Укор одељењског старешине изриче одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује у ђачку књижицу.

Члан 14.

Укор одељењског већа се изриче ученику за неоправдано изостајање са наставе или других облика васпитно-образовног рада од 9 до 15 часова у току школске године и друге лакше повреде обавезе ученика.

Укор одељењског већа изриче одељењско веће већином гласова свих чланова одељењског већа на предлог одељењског старешине или било ког члана одељењског већа.

Васпитна мера укор одељењског већа уписује се у ђачку књижицу.

Члан 15.

Одељењски старешина покреће и води поступак за изрицање васпитних мера.

Одељењски старешина је дужан да о учињеној лакшој повреди обавезе ученика и изреченој васпитној мери обавести родитеља, односно другог законског заступника ученика и да уредно води документацију о изреченим мерама.

Теже повреде обавеза ученика

Члан 16.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа;
- 5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;
- 9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика.

За повреде из тач. 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Члан 17.

Насилно понашање (прописано Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање или занемаривање) са трећег нивоа може да буде третирано као тежа повреда обавеза и као повреда забране утврђене Законом, у зависности

од околности (последике, интензитет, учесталост, учесници, време, место, начин и др.), што процењује Тим за заштиту и директор.

Повреде забране

Забрана дискриминације

Члан 18.

У школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Школа је дужна да предузме све мере прописане Законом када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у Школи.

Забрана насиља, злостављања и занемаривања

Члан 19.

У школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у школи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика или запосленог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Под физичким насиљем, сматра се: физичко кажњавање ученика од старане запослених и других одраслих особа; свако понашање које може да доведе до стварног или

потенцијалног телесног повређивања ученика или запосленог; насилно понашање запосленог према ученицима или другим запосленим, као и ученика према другим ученицима или запосленим.

Под психичким насиљем, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства ученика или запосленог.

Под социјалним насиљем, сматра се искључивање ученика из групе вршњака и различитих облика социјалних активности Школе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, у смислу овог закона, сматра се понашање којим ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у установи почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у установи.

Забрана понашања којим се вређа углед, част или достојанство.

Члан 20.

Забрањено је свако понашање запосленог према детету, ученику и одраслом; детета, ученика и одраслог према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; детета, ученика и одраслог према другом детету, ученику или одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор установе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности установе.

Тим за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања

Члан 21.

Школа формира Тим за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања (у даљем тексту: тим за заштиту).

Чланове и руководиоце тима за заштиту одређује директор из реда запослених.

Члан 22.

Тим за заштиту има обавезу, нарочито, да:

- 1) припрема програм заштите,

- 2) информише децу и ученике, запослене и родитеље о планираним активностима и могућности тражења подршке и помоћи од Тима за заштиту;
- 3) учествује у обукама и пројектима за развијање компетенција потребних за превенцију насиља, злостављања и занемаривања;
- 4) предлаже мере за превенцију и заштиту, организује консултације и учествује у процени ризика и доношењу одлука о поступцима у случајевима сумње или дешавања насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) укључује родитеље у превентивне и интервентне мере и активности;
- 6) прати и процењује ефекте предузетих мера за заштиту деце и ученика и даје одговарајуће предлоге директору;
- 7) сарађује са стручњацима из других надлежних органа, организација, служби и медија ради свеобухватне заштите деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања;
- 8) води и чува документацију;
- 9) извештава стручна тела и органе управљања.

Члан 23.

Школа формира тим за кризне догађаје у оквиру тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, као његов обавезни део. Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Задатак Тима је прикупљање података, процена потреба и обавештавање надлежних органа;

- успостављање сарадње са спољашњом мрежом заштите;
- сарадња и заједничко деловање са мобилним тимом за кризне интервенције;
- благовремено информисање деце/ученика, родитеља, запослених и медија о догађају;
- психосоцијална подршка деци, ученицима и запосленима;
- израда и реализација плана рада установе у измењеним условима и стабилизација рада у установи;
- организација евентуалних комеморативних активности;
- праћење реализације планова и евалуација;
- вођење документације и извештавање и
- други послови који могу бити од значаја у ситуацијама када се деси кризни догађај.

ВАСПИТНО ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК

Члан 24.

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране школа води васпитно-дисциплински поступак о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

Школа обавештава Министарство о повреди забране, у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у

случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

За учињену тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак најкасније у року од пет радних дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране закључком покреће поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана, обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Изузетно од става 3. овог члана, за учињене теже повреде обавеза ученика из члана 16. тачка 4) и 5) овог Правилника, директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Директор води поступак и окончава га решењем.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана, психолога, односно педагога установе да у том поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Члан 25.

Одељењски старешина или друго лице које има сазнање о извршеној тежој повреди обавезе или забране, писаним путем подноси директору захтев за покретање поступка.

Захтев садржи податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, податке о месту и начину извршења повреде, о евентуалним сведоцима, као и одговарајуће доказе.

Директор школе разматра захтев и ако сматра да има основа за покретање поступка, исти покреће закључком.

Закључак се доставља ученику, односно његовом родитељу или старатељу, одељењском старешини, стручним сарадницима и Тиму за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.

Члан 26.

Школа обавештава ученика, родитеља или старатеља, све учеснике и сведоке о дану, времену и месту саслушања или давања писмене изјаве.

О вођењу васпитног-дисциплинског поступка води се записник.

Записник садржи податке о ученику против кога се води васпитно-дисциплински поступак и податке о свим учесницима и сведоцима позваним на расправу, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде, утврђен број неоправданих изостанака, утврђене доказе за извршену тежу повреду обавезе, постојање олакшавајућих, односно отежавајућих околности.

Записник потписују директор, присутни на расправи чије су изјаве унете у записник и записничар.

Члан 27.

У васпитно дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе ученика из члана 16. тачка 4) и 5) овог Правилника и повреду забране, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада.

Ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада и осталих облика образовно-васпитног рада најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Директор школе, након процене тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у складу са протоколом поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и правилником о друштвено-корисном, односно хуманитарном раду, доноси решење о удаљењу ученика.

Током удаљења ученика ученик, родитељ, односно други законски заступник је дужан да се информише о току наставног процеса и да садржаје програма наставе и учења прати уз употребу наставног материјала који је школа у обавези да достави ученику ради обезбеђивања континуитета у образовању.

Школа је дужна да о удаљењу ученика обавести надлежни центар за социјални рад ради заједничког деловања у реализацији појачаног васпитног рада.

Пре доношења решења о удаљењу морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Члан 28.

Уколико у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик средње школе, родитељ, односно други законски заступник, поднесе захтев да се ученик испише из школе, школа ће донети решење којим се издавање исписнице одлаже до окончања васпитно-дисциплинског поступка

На ово решење ученик, његов родитељ, односно други законски заступник, нема право жалбе али има право на судску заштиту у управном спору.

Подаци о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама морају бити унети у одговарајући део обрасца преводнице, односно исписнице, приликом превођења, односно уписивања ученика у другу основну, односно средњу школу у току школске године.

Школа у којој ученик наставља школовање у обавези је да прати понашање ученика и спроводи појачан васпитни рад у сарадњи са надлежним центром за социјални рад и другим установама спољашње заштитне мреже.

Члан 29.

У оквиру појачаног васпитног рада са ученицима реализује се и друштвено-корисни, односно хуманитарни рад који се одвија у просторијама школе или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника,

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад, Школа одређује ученику у складу са:

- тежином учињене повреде,
- водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности,
- узрасту и достојанству ученика.

Члан 30.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

У случају учињене теже повреде обавеза ученика из члана 16.. тачка 4) и 5) овог Правилника и повреде забране, васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 20 дана од дана покретања.

Члан 31.

Након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка Школа може донети следећу одлуку:

- обуставити поступак, када је Школа претходно појачала васпитни рад са учеником у складу са чланом 83. ст. 1. Закона, а предузете претходне активности доведу до позитивне промене у понашању ученика, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен интегритет другог лица;
- обуставити поступак уколико се утврди да ученик није учинио тежу повреду обавезе за коју је покренут поступак, или да учињена радња не представља тежу повреду обавезе, односно да је поступак спроведен супротно одредбама закона или општег акта школе;
- утврдити одговорност ученика за тежу повреду обавезе, односно забране и изрећи одговарајућу васпитно-дисциплинску меру,

Члан 32.

При изрицању васпитно-дисциплинске мере за учињену тежу повреду обавезе и за учињену повреду забране узимају се у обзир олакшавајуће и отежавајуће околности, а нарочито:

- тежина учињене повреде и њене последице,
- степен утврђене одговорности ученика,
- услови под којима је повреда учињена,
- раније понашање ученика и однос према обавезама у Школи,
- понашање после учињене повреде, тј. да ли је васпитни рад позитивно утицао на ученика;
- да ли ученик, с обзиром на узраст, може да схвати сврху изречене васпитно-дисциплинске мере и
- друге околности које би могле бити од утицаја на изрицање врсте васпитно-дисциплинске мере.

Члан 33.

Решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере због повреде обавезе ученика мора да садржи: увод, диспозитив (изреку), образложење, поуку о правном средству, број, датум и потпис директора и печат.

ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ

Члан 34.

Васпитно-дисциплинска мера за учињену тежу повреду обавеза и повреду забране, изриче се ученику након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности.

За учињену тежу повреду обавеза, могу да се изрекну васпитно дисциплинске мере:

- укор директора
- укор наставничког већа
- искључење ученика из школе уколико друге изречене мере и активности не доводе до побољшања у понашању ученика.

За учињену повреду забране, могу да се изрекну васпитно-дисциплинске мере

- укор директора или укор наставничког већа;
- искључење ученика из школе.

Наставничко веће доноси одлуку о васпитно-дисциплинској мери искључења ученика из средње школе, а директор решење о искључењу ученика из школе.

Када малолетан ученик изврши повреду обавеза, односно забране, школа одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника и укључује га у одговарајући поступак.

Васпитно – дисциплинска мера може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 8. овог Правилника.

Након појачаног васпитног рада предузимањем неопходних активности које доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Члан 35.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавеза ученика.

Укор директора

Члан 36.

Након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности за тежу повреду обавеза ученика и повреду забране, директор Школе решењем изриче васпитно дисциплинску меру укор директора.

Изречена мера утиче на оцену из владања у току полугодишта и на закључну оцену из владања.

Укор Наставничког већа

Члан 37.

Након спроведеног дисциплинског поступка и утврђене одговорности за тежу повреду обавезе ученика и повреду забране, и након појачаног васпитног рада предузимањем неопходних активности које нису довеле до позитивне промене понашања ученика, Наставничко веће доноси, већином гласова свих чланова, одлуку о изрицању васпитно дисциплинске мере укор Наставничког већа.

Изречена мера утиче на оцену из владања у току полугодишта и на закључну оцену из владања.

На основу одлуке Наставничког већа директор школе доноси решење о изрицању васпитно– дисциплинске мере укор наставничког већа.

Искључење ученика из школе

Члан 38.

Након спроведеног дисциплинског поступка и утврђене одговорности за тежу повреду обавезе ученика и повреду забране, након појачаног васпитног рада предузимањем неопходних активности које нису довеле до позитивне промене понашања ученика, Наставничко веће доноси, већином гласова свих чланова, одлуку о изрицању васпитно дисциплинске мере искључење из школе.

На основу одлуке Наставничког већа директор школе доноси решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере искључење из школе.

ОЦЕЊИВАЊЕ ВЛАДАЊА УЧЕНИКА

Члан 39.

Владање ученика оцењује се бројчано у току првог и другог полугодишта и на крају школске године и утиче на општи успех.

Ученик се оцењује најмање два пута у полугодишту из владања.

Закључна оцена из владања изражава се бројчаном оценом и то: примерно (5), врло добро (4), добро (3), задовољавајуће (2) и незадовољавајуће (1) и утиче на општи успех ученика.

Владање ванредног ученика не оцењује се.

На оцену из владања не утичу оцене из предмета.

Школа је у обавези да континуирано прати, анализира, благовремено предузима мере у циљу развијања одговорног понашања ученика и свих учесника у образовно-васпитном процесу.

Члан 40.

На оцену из владања у току школске године, утичу васпитне и васпитно-дисциплинске мере изречене за лакше повреде ученика прописане општим актом установе, за теже повреде обавеза ученика и за повреде забране, прописане Законом, као и то колико је пута ученик био основано удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада.

1. За изречену меру укор одељењског старешине ученику се утврђује оцена из владања – врло добро (4);

2. За изречену меру укор одељењског већа ученику се утврђује оцена из владања – добро (3);

3. За изречену меру укор директора ученику се утврђује оцена из владања – задовољавајуће (2);

4. За изречену меру укор наставничког већа ученику се утврђује оцена из владања – незадовољавајуће (1).

Члан 41.

Ученику који неоправдано изостаје са наставе, утврђује се оцена из владања у току првог и другог полугодишта, уколико након благовремено предузетих мера и активности појачаног васпитног рада и обавештавања родитеља, није дошло до позитивне промене у понашању ученика.

Оцену из владања **примерно (5)** добија ученик који је остварио следеће услове:

– Истиче се у испуњавању школских обавеза које се односе на наставу и друге облике рада, осим у ситуацијама оправдане спречености;

– Представља пример за угледање у односима које успоставља са запосленима у школи и ученицима;

– Истиче се у развоју и неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији;

– Својим понашањем и иницијативама које покреће промовише позитивне вредности, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу;

Оцену из владања **врло добро (4)** добија ученик који је остварио следеће услове:

– Неоправдано је изостао са наставе осам часова;

– Испуњава школске обавезе које се односе на наставу и друге облике рада, осим у ситуацијама оправдане спречености;

– Показује коректност у односу према запосленима у школи и ученицима;

– Прихвата и примењује правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији;

– Преузима одговорност за своје поступке, односно коригује своје понашање након опомене или изречене васпитне мере.

Оцену из владања **добро (3)** добија ученик који је остварио следеће услове:

– Неоправдано је изостао са наставе највише петнаест часова;

– Повремено постоје ситуације када га је потребно опомињати на испуњавање школских обавеза које се односе на наставу и друге облике рада;

– Повремено постоје ситуације када га је потребно опомињати на обавезност коректног понашања према запосленима у школи и ученицима; Повремено постоје ситуације када га

је потребно опомињати на правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији;

– Прихвата одговорност за своје понашање и коригује га у појачаном васпитном раду.

Оцену из владања **задовољавајуће (2)** добија ученик који испуњава следеће услове:

– Неоправдано је изостао са наставе највише двадесет пет часова;

– Учестало га је потребно опомињати на испуњавање школских обавеза које се односе на наставу и друге облике рада;

– Учестало га је потребно опомињати на обавезност коректног понашања према запосленима у школи и ученицима, при чему углавном изостаје корекција понашања;

– Учестало га је потребно опомињати на правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији, при чему углавном изостаје корекција понашања;

– Углавном не прихвата одговорност за своје понашање, због чега изостаје корекција понашања у појачаном васпитном раду;

Оцену **незадовољавајуће (1)** добија ученик који испуњава следеће услове:

– Неоправдано је изостао са наставе више од двадесет пет часова;

– И поред опомена и појачаног васпитног рада не испуњава школске обавезе које се односе на наставу и друге облике рада;

– Учестало крши правила коректног понашања према запосленима у школи и ученицима, при чему изостаје корекција понашања;

– Учестало крши правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији, при чему изостаје корекција понашања;

– Не прихвата одговорност за своје понашање, односно кршење правила;

– Не поправља своје понашање након појачаног васпитног рада.

Члан 42.

Школа је у обавези да евидентирани изостанке ученика утврди као оправдане или неоправдане одмах, а најкасније у року од осам дана од дана повратка ученика на наставу.

Члан 43.

Закључну оцену из владања утврђује одељењско веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних или васпитно – дисциплинских мера, предузетих активности и њихових ефеката, а нарочито на основу његовог односа према:

1. школским обавезама и сопственим правима и обавезама;

2. другим ученицима;

3. запосленима у школи и другим организацијама у којима се остварују поједини облици образовно – васпитног рада;

4. имовини школе, имовини других лица или организацијама у којима се остварују настава или поједини облици образовно – васпитног рада;

5. заштити и очувању животне средине.

Члан 44.

Оцена из владања поправља се на предлог одељењског старешине најкасније на крају првог или другог полугодишта када ученик показује позитивне промене у свом понашању и прихвата одговорност за своје поступке након указивања на непримерено понашање или кроз појачани васпитни рад, након изречене васпитне, односно васпитно – дисциплинске мере.

Приликом закључивања оцене, одељењско веће узима у обзир и ангажовање ученика у ваннаставним активностима, у складу са школским програмом (слободне активности, ученичка задруга, заштита животне средине, заштита од насиља, злостављања и занемаривања, друштвено-користан рад и хуманитарне активности и програми превенције других облика ризичног понашања, културна активност школе), процењивањем његовог понашања и извршавања обавеза прописаних Законом.

Оцена из владања поправља се на предлог одељењског старешине најкасније на крају првог или другог полугодишта када ученик показује позитивне промене у свом понашању и прихвата одговорност за своје поступке након указивања на непримерено понашање или кроз појачани васпитни рад, након изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере.

Уколико је дошло до позитивних промена у понашању ученика, његова закључна оцена из владања може бити већа од аритметичке средине свих утврђених оцена.

Уколико је дошло до негативних промена у понашању ученика, његова закључна оцена из владања може бити мања од аритметичке средине свих утврђених оцена.

Члан 45.

Изузетно, одељењски старешина по прибављеној процени тима за заштиту ученика предлаже одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају другог полугодишта ученику који учини тежу повреду обавезе ученика или повреду забране на крају другог полугодишта, када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 46.

Ученик, родитељ односно други законски заступник ученика одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи или установи у којој се одвија пракса, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Члан 47.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор закључком.

Постојање штете, висину, околности под којима је настала, ко је проузроковао, одређује трочлана комисија коју именује директор Школе. Одељењски старешина је члан комисије.

Члан 48.

Висина штете утврђује се на основу ценовника или књиговодствене вредности оштећене или уништене ствари, а ако то није могуће, комисија процењује штету уз помоћ стручњака.

Члан 49.

Директор доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и обавези ученика, његовог родитеља односно другог законског заступника ученика да штету надокнади у одређеном року, а на основу предлога комисије.

Накнада штете уплаћује се на жиро рачун Школе, односно установе којој је штета нанета.

Ако ученик, односно родитељ или старатељ, одбије да штету надокнади, наплата се може тражити путем суда.

Директор може да одлучи да ученик, његов родитељ, односно старатељ буде делимично или у целини ослобођен надокнаде штете у случају кад би надокнада довела ученика и његову породицу у тешку материјалну ситуацију.

Члан 50.

Ако је штету проузроковало више ученика, утврђује се материјална одговорност сваког ученика посебно.

Уколико се не може утврдити удео сваког ученика у проузроковању штете, сматра се да су сви ученици који су штету проузроковали намерно или из крајње непажње, подједнако одговорни и штету надокнађују солидарно.

ОДГОВОРНОСТ РОДИТЕЉА

Члан 51.

Родитељ, односно други законски заступник детета одговоран је:

- 1) за редовно похађање наставе ученика
- 2) да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави о томе обавести школу;
- 3) да правда изостанке ученика, најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом;
- 4) да на позив школе узме активно учешће у свим облицима васпитног рада са учеником (у реализацији оперативног плана заштите и плана појачаног васпитног рада);
- 5) за повреду забране учињену од стране ученика;
- 6) за теже повреде обавезе ученика
- 7) да поштује правила установе.

Родитељ односно други законски заступник дужан је да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Школа подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно кривичну пријаву надлежном јавном тужилаштву ради утврђивања одговорности родитеља, односно другог законског заступника.

ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 52.

Ученик, родитељ односно други законски заступник детета и ученика, има право да поднесе пријаву Министарству, уколико сматра да су му повређена права утврђена законом, у случају:

- 1) доношења или недоношења одлуке органа установе по поднетој пријави, приговору или жалби;
- 2) ако је повређена забрана;
- 3) повреде права ученика.

Пријаву ученик, његов родитељ односно други законски заступник детета и ученика може поднети у року од осам дана од дана сазнања за повреду својих права.

Ако оцени да је пријава основана, Министарство ће у року од осам дана од дана пријема пријаве упозорити школу на уочене неправилности и одредити јој рок од три дана од упозорења за отклањање уочене неправилности.

Ако установа не поступи по упозорењу Министарство ће предузети одговарајуће мере, у складу са законом.

Члан 53.

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за учињену тежу повреду ученика или за повреду забране, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој васпитно дисциплинској мери.

Школски одбор решава по жалби у року од 15 дана од дана достављања.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Против другостепеног решења о изреченој мери искључења ученика из средње школе, ученик, његов родитељ, односно други законски заступник има право на судску заштиту у управном спору

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 54.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Члан 55.

Даном ступања на снагу овог Правилника престају да важе одредбе Правилника о правима, обавезама и одговорностима ученика бр. 02-19/7 од 14.09.2023. године.

Председник Школског одбора

Објављен на огласној табли: 26.04.2024.

Ступио на снагу: 05.05.2024. год.

Секретар